

Resolutie van de Interregionale VakbondsRaad Weser Ems Noord Nederland (IVR WENN)

‘Hoe om te gaan met het rechtspopulisme in Europa?’

De toename van het rechtsextremisme en rechtspopulisme in heel Europa vormt een steeds grotere uitdaging voor de vakbeweging. Als rechts-extreme of rechtspopulistische bewegingen en partijen de grondwaarden van onze democratische, pluralistische en op mensenrechten gebaseerde samenleving ter discussie stellen of zelfs actief bestrijden, dan moet de vakbeweging zich daar actief tegen verzetten. Daartoe zijn wij vanuit onze geschiedenis en onze uitgangspunten verplicht.

IVR WENN streeft naar een democratische, open, plurale en tolerante samenleving, waarin alle mensen op een gelijkwaardige wijze participeren en zich veilig voelen. Dit streven moet voor heel Europa de inzet zijn. Maar als IVR WENN hebben wij een bijzondere verantwoordelijkheid voor ons werkgebied in Nederland en Duitsland. Met grote zorg stellen we vast dat Europa steeds verder verdeeld raakt – niet alleen in sociaal, maar ook in politiek opzicht.

De dominante neoliberale opvatting, dat een ver doorgevoerde politiek om de welvaartsstaat te versterken de financiën van de overheid te zwaar belast, de zelfregulering van de markt verzwakt, ondernemersinitiatieven afremt, en daardoor het concurrentievermogen van de economie ernstig benadeelt, leidde en leidt tot dramatische ingrepen in het sociale domein en de arbeidsmarkt.

Hoewel in Duitsland en in Nederland over het geheel genomen de welvaart stijgt, de werkloosheid daalt, en de bedrijfswinsten groter worden, zijn tegelijkertijd de inkomens en de vermogens steeds ongelijker verdeeld, evenals de participatiegraad en de opleidingskansen.

De rijke mensen worden steeds rijker en de armen steeds armer! Steeds meer mensen delen niet langer in de groeiende welvaart. En door een steeds grotere publieke armoede wordt deze toestand in veel gemeenten nog versterkt. Al jarenlang wordt op de meest noodzakelijke uitgaven bespaard. Dit is het resultaat van een misplaatste bezuinigingspolitiek, die besparingen tot dogma verheft. Bovendien worden de lasten van ecologisch noodzakelijke veranderingen zoals de energietransitie ongelijk verdeeld, zodat arme mensen verhoudingsgewijs zwaarder belast worden dan rijke mensen.

De maatschappelijke verdeeldheid heeft, niet alleen in Nederland en Duitsland, maar in heel Europa, in extreme mate de machtsverhoudingen en de vermogensverschillen op zijn kop gezet.

Steeds meer mensen zijn bang om er maatschappelijk op achteruit te gaan, voelen zich in sociaal opzicht onzeker, en zijn ontevreden omdat de politiek niet in staat is om te corrigeren. Heel vaak voelen zij zich in hun huidige maatschappelijke positie bedreigd, en zijn zij pessimistisch over de toekomst. Hun angst voor statusverlies heeft niet alleen betrekking op economische verhoudingen, maar ook op ideële kwesties, zoals opleidingskansen, culturele eisen etc.

Rechtse populistten, maar ook rechtse partijen en bewegingen, gebruiken deze toenemende onzekerheid voor hun ideologieën. Steeds meer werkneemsters en werknemers alsook vakbondsleden sluiten zich aan bij de rechtse demagogen, hoewel deze niet meer welvaart in het vooruitzicht stellen, en ook niet meer sociale rechtvaardigheid. Deze demagogen spelen een perfide spel met de angsten van de mensen, en op zijn best bieden ze eenvoudige schijnoplossingen aan. Daarbij wordt gesuggereerd dat met name vluchtelingen en zogenaamde “vreemden” de oorzaak zijn van de maatschappelijke achteruitgang, in plaats van de sociaal politieke structuren. Bovendien

worden angsten om er maatschappelijk op achteruit te gaan gekoppeld aan culturele veranderingen en ingezet tegen liberale verworvenheden: gelijkheid tussen de geslachten; sexuele bevrijding; multiculturele verscheidenheid etc. Daarmee verscherpen ze de sociale tegenstellingen en wakkeren ze de woede aan tegen andere mensen, enkel vanwege hun afkomst, hun uiterlijk, hun religie, of hun sexuele geaardheid.

Deze ontwikkeling verontrust ons, de vakbeweging, ten zeerste.

Wie de haat tegen de vluchtelingen aanwakkert, handelt vanuit minachting voor mensen, omdat de oorzaken voor het vluchten aan het oog onttrokken worden. De meeste vluchtelingen moeten vanwege oorlogvoering hun land verlaten. En deze oorlogen worden door wapenexporten vaak gestimuleerd.

Degene die de sociale problemen in Duitsland en Nederland onbeargumenteerd op één hoop gooit met de vluchtelingen- en migratieproblematiek, handelt tegen beter weten in en gedraagt zich onverantwoordelijk. Hij slaat alleen een wig in de samenleving en leidt de aandacht af van datgene wat politiek noodzakelijk is, namelijk om het probleem van de maatschappelijke tegenstellingen en de sociale ongerechtigheid op te heffen.

Het volgende is namelijk volstrekt duidelijk:

De vluchtelingen hebben de problemen niet veroorzaakt. Ook voordien waren er honderdduizenden betaalbare woningen tekort, en tot op dit moment ontbreekt een overtuigend politiek initiatief om sociale woningen te bouwen. En ook in het recente verleden was een onacceptabel groot aantal mensen langdurig werkloos. Desondanks is er voor mensen die op de gewone arbeidsmarkt vrijwel kansloos zijn geen toereikende aangepaste tewerkstelling. Een sterk restrictieve aanpak van het vluchtelingenvraagstuk zal hieraan ook maar iets veranderen.

Wij, de vakorganisaties, zijn er stellig van overtuigd, dat de maatschappelijke samenhang in Duitsland en in Nederland, en in heel Europa, alleen door een offensieve en vooral sociale politiek hersteld kan worden, een politiek die bijdraagt aan een herverdeling van boven naar beneden. We hebben een glashelder alternatief nodig dat de plaats inneemt van het huidige neoliberale marktradicalisme. Alleen zo wordt de voedingsbodem voor de rechtse en rechts-populistische partijen en bewegingen weggehaald. Wij zetten ons in voor echte oplossingen, voor echte sociale zekerheid, en voor echte levensperspectieven voor alle mensen die hier wonen. We hebben een politiek nodig die alle mensen in Europa meeneemt en niemand uitzondert of achterstelt. Alleen zo kan de verscheurde samenleving weer geheeld worden, en kunnen wrok en intolerantie overwonnen worden.

We zetten ons in:

- Voor toereikende arbeidsverhoudingen zonder preciaire lonen, onnodig ingeperkte contractperiodes, en opgelegde deeltijdarbeid;
- Voor een offensieve sociale politiek die niemand buitensluit, en die niemand dwingt om voor hongerlonen en onder onacceptabele voorwaarden te moeten werken;
- Voor een wettelijk geregeld pensioen dat de mensen weer een gegarandeerde levensstandaard biedt;
- Voor een door werkgevers en werknemers op voet van gelijkheid gefinancierd sociaal zekerheidstelsel;

- Voor een onderwijs- en scholingsaanbod dat elk kind zo goed mogelijk stimuleert, en dat met name ook die kinderen zonder meer laat participeren, waarvoor een speciale ondersteuning vereist is;
- Voor een ondersteuning voor werklozen zonder sancties, en voor een sociale publieke tewerkstellingsvoorziening;
- Voor een belasting- en premiesysteem waarmee de lasten eerlijker verdeeld worden;
- Voor wetgeving om de gelijkwaardigheid tussen arbeid en kapitaal door meer medezeggenschap te realiseren in alle ondernemingen en besturen;
- Voor financieel daadkrachtige steden en gemeenten die de openbare nutsvoorzieningen kunnen organiseren;
- Voor een effectieve bestrijding van de oorzaken waardoor mensen vluchten; voor het opkomen voor mensenrechten overal ter wereld; en voor een niet ingeperkt recht op asiel;
- Voor een samen optrekken in politiek en samenleving op basis van solidariteit, onafhankelijk van waar iemand vandaan komt; van afstamming; van sexuele geaardheid; en/of van religieuze opvattingen;
- Voor een solidair en rechtvaardig Europa dat de gegeneerde rijkdom eerlijk verdeelt, zowel in als tussen de landen;

Het bestuur van IVR WENN.

Voorzitter: dhr. Arnoud Hoogsteen, FNV

Vicevoorzitter: mevr. Dorothee Jürgens, DGB

Medeondertekenaars:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....